

Warszawa, 04-06-2023 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Valeri Vachev

XI.541.139.2022.KM

Pan
Paweł Szefernaker
Pełnomocnik Rządu ds. uchodźców
wojennych z Ukrainy
ePUAP

Szanowny Panie Pełnomocniku!

W dniu 8 marca br. Rzecznik Praw Obywatelskich skierował do Pana Ministra wystąpienie w sprawie utraty statusu UKR, o którym mowa w art. 8 pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2022 r. poz. 1191 ze zm.), przez uchodźców wojennych z Ukrainy, którzy nie wyjechali z Polski na okres powyżej 30 dni, co powoduje utratę tego statusu z mocy prawa. Rzecznik do tej pory nie otrzymał na to pismo odpowiedzi.

Kwestie podniesione we wskazanym wystąpieniu pozostają aktualne. Do Biura RPO wpływają dalsze skargi dotyczące utraty statusu UKR, a także wyjaśnienia organów gmin, które wskazują na kolejne zidentyfikowane przez nich problemy. Jednym z nich jest wymóg wprowadzenia przy rejestracji zmiany danych w rejestrze PESEL wyłącznie jednej daty, tzn. „daty zmiany”. Zarazem w przypadku przywrócenia statusu UKR nie przewidziano wymogu wprowadzenia daty wjazdu (powrotu) do Polski lub też innej daty, która mogłaby ułatwić określenie okresu, w którym dana osoba posiadała uprawnienia wynikające z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego

państwa (Dz.U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.; dalej „ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy”). Jednocześnie organy wykonawcze gmin nie otrzymały wytycznych, z których wynikałoby, jaką datę wprowadzać do rejestru PESEL jako datę zmiany. Praktyka w tym zakresie jest różna – jako datę zmiany część organów wykonawczych gmin wprowadza datę rejestracji zmiany tożsamą z datą złożenia wniosku w danym urzędzie, inne wskazują datę wjazdu na terytorium RP, datę utraty statusu, czyli datę wyjazdu z Polski lub datę pierwotnego nadania numeru PESEL ze statusem UKR.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r. poz. 627 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z prośbą o odniesienie się do podniesionych w wystąpieniu Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 8 marca br. kwestii. Jednocześnie proszę o wskazanie, na jakiej konkretnie podstawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wstrzymuje świadczenia wypłacane obywatelom Ukrainy oraz jakie inne niż Straż Graniczna podmioty mają wgląd do prowadzonego przez Komendanta Głównego SG rejestru obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy (art. 3 ust. 3 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy).

Zgodnie z art. 17 ust. 2 ww. ustawy, proszę o udzielenie odpowiedzi nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma.

Z poważaniem

Valeri Vachev

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/